

תשע"ו - Sefiras Ha'omer - WhatsApp

(1- פירוש פנימי ב'וספרתם לכם' - עבודת ספירת העומר ע"פ חסידות - במצות ספירת העומר כתיב 'וספרתם לכם', ומבואר ש'ספירה' מלשון 'בהירות', והמשמעות בכך: שצריכים 'להאיר' את ה'לכם', עד "שאתם עצמכם יהיו אור הבהיר" (ספר הנחות הר"פ ד"ה וספרתם), היינו, שהאדם צריך להאיר את עצמו באור האלקי שבעשר הספירות העליונות. שכן, נפש האדם כלולה מעשרה כחות, ש'נשתלשלו' מעשר הספירות העליונות (ראה תניא פ"ג), והעבודה של ספירת העומר היא, שהאדם יזכר את כחות נפשו, "עד שכל כח פרטי מכחות הנפש יהיה 'מרכבה' לספירה פרטית" (ספר פלח הרמון ד"ה וספרתם). כלומר, לא רק 'לעקור' מדות רעות ובמקום זה 'לקנות' מדות טובות (שתמורת הגאווה - להתנהג בענוה ושפלות, וכדומה), אלא שכל כחות נפשו יהיו בטלים לכחותיו יתברך (דוגמת מרכבה שכל ענינה רק להוביל את הרוכב כפי רצונו) - שיהיה חדור באור אלקי. לדוגמא: כל ענינו של כח החכמה שבנפש יהיה מה שעל ידו מתגלה חכמתו יתברך, בכך שמשמש בכח שכלו רק כדי להבין ולהשכיל בתורת ה' ובגדולתו יתברך. וכן במדותיו: שמדת האהבה והחסד שלו - היא רק בשביל אהבה אלקית, הן אהבת ה' והן אהבת ישראל, וכמו כן בשאר כחות נפשו.

(ע"פ לקו"ת אמור ד"ה וספרתם לכם)

(2- 'וספרתם לכם' לשון 'אבן ספיר', דמיון עשר ספירות לאבן דומם - 'וספרתם לכם' הוא גם מלשון 'אבן ספיר', וכן הוא מלשון ספירות ובהירות כמו עשר הספירות העליונות. והטעם שנמשלו הספירות ל'אבן ספיר' הוא להורות, שכשם שאבן ספיר, אף שהוא דומם ונבדל בערך מאור השמש, מכל מקום, הוא מגלה את אור השמש (שכשאור השמש מאיר עליו הרי הוא מבהיק), ואינו מסתיר עליו כלל, ואדרבה, האבן פועלת מזיגה באור השמש שיוכל להתקבל במקבל (משא"כ כשסתכל ישירות באור השמש) - כך למעלה, שעם היות שעשר הספירות הן כחות מוגדרים ואין להן ערך להאין סוף עצמו הפשוט בתכלית הפשיטות, מכל מקום, על ידי עשר הספירות נמשך אור אין סוף ב"ה בהשגת והתפעלות הנברא, שהן כעין 'אמצעי' שעל ידו האין סוף הבלתי מוגבל מתייחס אל העולם והנברא המוגבלים. והיינו, שעל ידן דוקא הנברא יכול להרגיש ביטול מציאותו כלפי האין סוף. וזהו 'וספרתם לכם', שהכוונה הפנימית בעבודת ספירת העומר היא, שכחות הנפש שבנשמות ישראל שבגופים יהיו בדוגמת ספירות עליונות, שיתגלה בהם ועל ידם אור אין סוף בלי שום הסתר כלל, למרות ריחוק הערך שביניהם (דוגמת האבן ספיר הדומם לגבי אור השמש). אפילו לאברי הגוף הגשמי, וכפירוש הפנימי בכתוב 'בקרברך קדוש', שגם בקרב האדם הגשמי יהיה שורה ומתגלה קדושתו יתברך.

(ע"פ לקו"ת אמור ד"ה וספרתם לכם וספר פלח הרמון ד"ה זה)

(3- יציאת מצרים בכל יום ע"י התעוררות האהבה בקריאת שמע - על הכתוב 'למען תזכור את יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חיך' אמרו רז"ל: 'בכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים', ולפי פנימיות הדברים המשמעות היא, שיציאת מצרים הוא ענין שבהווה, דבר שמתרחש בכל יום. והכוונה ליציאת מצרים לפי תוכנה הרוחני, "יציאת נפש האלקית ממאסר הגוף. . . ליכלל ביחוד אור אין סוף ב"ה" (תניא פמ"ז). ובעומק יותר, לא רק שתמורת השיקוע בתאוות עולם הזה ותענוגים גשמיים יהיה האדם שקוע בעבודת ה', אלא 'יציאה' בקדושה עצמה, ממדריגה שנקראת 'מצרים' - לשון מיצר וגבול - היינו דביקות מוגבלת בה', למדריגה של דביקות בלתי מוגבלת בה'.

וענין זה נעשה בעיקר ע"י עבודת התפלה בקריאת שמע, שזהו זמן מסוגל להתעורר באהבת ה' גדולה ביותר, באמרו 'ואהבת את ה' אלקיך בכל לבבך וגו'". והיינו ש"בכל יום צריך האדם להתבונן. . . בגדולת הבורא ובהשגת אלקות, אשר על ידי זה ממילא יתעורר אצלו האהבה והתשוקה לצאת מן החושך ומהגבולים ולהיות 'ואהבת את הוי' אלקיך', וזהו בחינת יציאת מצרים" (ספר הנחות הר"פ ד"ה וספרתם). ולכן, מסיימים שם בזכירת יציאת מצרים, כי בהגיע האדם לאהבה זו, הרי ברוחניות הוא יוצא עתה ממצרים.

(ע"פ לקו"ת אמור ד"ה וספרתם לכם)

(4- כיצד יתכן שאין להקב"ה שום שינוי מכך שמחיה כל העולמות - כתיב 'אני ה' לא שנית', היינו שאין הקב"ה משתנה ומתפעל מזה שמהווה ומחיה את כל העולמות.

ולכאורה תמוה: היות שהקב"ה מחיה את העולם והוא הרי 'נפש' העולם, שחיותו יתברך נמצאת בתוך הנבראים, איך אינו משתנה על ידי כל השינויים שבכל הנבראים והעולמות, שהם שינויים המתרחשים בנפשם וחיותם (היינו בחיות האלקית אשר בתוכם)?

אלא זהו משום שחיות כל העולמות אינה אלא מספירת המלכות, שהיא 'הארה' בלבד. שהרי ענין המלכות אינו מעלה באדם כפי שהוא לעצמו (כמו מעלת שכלו ומדותיו), אלא רק ענין של 'התפשטות' חוץ לעצמו להנהיג את עמו. כך ענין המלכות למעלה - התפשטות אור אלקי, בחינת הארה וזיו בלבד. ולכן, זה שהקב"ה מחיה את כל העולמות אינו פועל בו שום שינוי. וכמו למשל אור וזיו השמש, להיותו רק 'הארה' לבד שאין בו מאומה ממהות כדור השמש עצמו, לכך כל המתרחש עמו אינו פועל שינוי בשמש עצמה (שאינן התפעלות בשמש אם אורה מגיע לארץ או לא מפני העננים המפסיקים). כך בנמשל, מאחר שאין הקב"ה עצמו 'מלוּבש' בעולמות להחיותם, אלא רק 'הארה' ממנו בלבד, לכן אין זה פועל עליו שום שינוי.

(ע"פ לקו"ת אמור ד"ה וספרתם לכם)

(5- הטעם להתבוננות בביטול המלאכים בברכות קריאת שמע -

כהכנה לקיום מצות קריאת שמע 'ואהבת את ה' אלקיך בכל לבבך', מקדימים לומר ברכות קריאת שמע, בהן מתואר גודל ביטול המלאכים העליונים אל הקב"ה עצמו, וכיצד אין להם תפיסת מקום וחשיבות כלל לגביו, שעל ידי זה מתעוררים באהבה לה' לעלות ולהתקרב אליו.

וצריך להבין, מדוע צריך האדם להתבונן בביטול המלאכים, ואינו מספיק שיתבונן בתוכן ההתבוננות של המלאכים עצמם? אלא הסיבה לכך היא, שכל דבר שלמטה יש לו שורש רוחני למעלה ממנו באים כל התכונות והענינים של הדבר הגשמי, ושורש הנפש הבהמית שבאדם הוא במלאכים העליונים (שזהו הטעם שהמלאכים העליונים נקראים בשם בהמות וחיות 'פני אריה' 'פני שור', שהם השורש לנפש הבהמית).

ולכן, ע"י התבוננות זו בגודל ביטול המלאכים, גם הנפש הבהמית שבאדם יכולה להתפעל ולהתעורר באהבת ה'. שהרי זו אחת המטרות של קריאת שמע, כדרשת רז"ל על הכתוב 'ואהבת . . . בכל לבבך', מדוע נאמר 'לבבך' ולא 'לבך', שמשמע שיש שתי לבבות - כי הכוונה היא ש'שני יצריך' יבואו לאהבת ה', יצר הטוב ונפש האלקית, וגם יצר הרע ונפש הבהמית.

(ע"פ לקו"ת אמור ד"ה וספרתם לכם)

(6- הסגולה המיוחדת של התעוררות מדת הרחמנות על נפש האדם -

נאמר (ישעי' כט, כב) 'כה אמר ה' לבית יעקב אשר פדה את אברהם', ולפי פשוטו התיבות 'אשר פדה את אברהם' מתייחסות ל'אמר ה'', וכאילו נאמר: 'כה אמר ה' - אשר פדה את אברהם - לבית יעקב'.

אך, ע"פ חסידות פירוש הכתוב הוא, שבחינת 'יעקב' הוא זה אשר פדה את בחינת 'אברהם' (וכמשמעות הפשוטה של סדר התיבות שבפסוק).

כלומר, מבואר בחסידות שיעקב מדתו מדת הרחמים ואברהם מדתו מדת החסד והאהבה, ולפעמים רק בכוחה של מדת הרחמים 'לפדות' ולעורר את האהבה.

היינו כשלב האדם הוא כ'לב האבן' בהעדר ההרגשה וההתפעלות, אזי העצה היא להתבונן בגודל ריחוקו מה' ויעורר רחמי שמים על מצבו הירוד, ועל ידי זה נפדית בחינת 'אברהם' שבו, היינו שאהבת ה' שבלבו באה לידי גילוי.

כי ע"י שהאדם מעורר ומרגיש רחמים על עצמו, כן מרחמים עליו מן השמים להיות נגלה אהבתו ותשוקתו לה'. וזהו 'ליעקב אשר פדה את אברהם', שמדת הרחמים (בחינת יעקב), 'פודה' ומגלה את מדת האהבה (בחינת אברהם).

(ע"פ לקו"ת אמור ד"ה וספרתם לכם)

(7- מקח טעות על ידי העסק בעניני עולם הזה -

בברכות קריאת שמע אומרים 'ותן בלבנו בינה להבין ולהשכיל . . . ולא נבוש לעולם ועד'. וביאור פסקא זו ע"פ חסידות: מבואר בחסידות שבאמת העולם בטל לגמרי אל ה' ואין לו תפיסת מקום וחשיבות כלל לגביו. אך, מאחר שנפש האדם מלוּבשת בגוף גשמי המכסה ומסתיר על רוחניות ואלקות, לא נראה ביטול העולם.

ולכן, אדם המשקיע כל כחותיו בהשגת צרכים גשמיים ועניני עולם הזה, הרי זה כאדם שמשקיע כל הונו בעסק מסוים ולבסוף נודע שרימו אותו והכל היה מקח טעות.

כך בנמשל, שבצאת הנפש מהגוף רואים שעולם הזה ומלואו באמת אין לו שום מציאות כלל, וכל ימיו עסק בדברי הבל שאין בהם ממש, ונמצא שכל עסקיו היו 'מקח טעות'.

וזהו שמבקשים בק"ש: 'ברחמיך הרחמים רחם עלינו ותן בלבנו בינה', היינו שנבין את האמת אף בעוד שהנשמה מלוּבשת בגוף, שיבין שהכל בטל בתכלית אליו ית' כמו קודם שנברא העולם ממש.

ואז, 'לא נבוש לעולם ועד', 'לעולם ועד' מתייחס לזמן צאת הנפש מן הגוף, שאם בעולם הזה היה כל עסקו בהבלי העולם, אזי בצאת הנפש מהגוף כשרואה האמת (שהעולם בטל במציאות לאלקות), 'יבוש לעולם ועד' על מעשיו בעולם הזה שהיו מעשי שטות להיות שקוע בהבלי עולם שאין להם שום מציאות אמיתית. ולכן מבקשים רחמים מה' שגם בהיות הנשמה בגוף ירגיש האדם את האמת שהכל בטל לאלקות, ולא נבוא ל'בושה' זו.

(ע"פ לקו"ת אמור ד"ה וספרתם לכם)

(8- ביאור הפנימי של הנפת קרבן העומר וספירת העומר -

הסדר היה שקודם היתה הנפת קרבן העומר ואחר כך התחילה הספירה. וקרבן העומר היה בא מן השעורים, ומבואר בגמרא (סוטה יד, א) שהוא 'מאכל בהמה', ולפי פנימיות הדברים הוא מכוון להנפש הבהמית שבאדם.

ומבואר בחסידות, שכדי לפעול בנפש זו שתבטל לרצונו יתברך, צריך לגלות בה את שרשה ומקורה בעולמות העליונים, היינו לגלות כיצד הנפש הבהמית בשרשה היא בתכלית הביטול לה'. אך, כדי להחדיר בנפש זו אור התורה, שהאלקות שבתורה תורגש גם בה, יש צורך (לא רק לזכנה ולבררה, אלא) בבחינת התהפכות מדותיה לגמרי. וכדי לפעול זאת צריך להיות גילוי אור אלוקי נעלה ביותר שבכוחו דוקא להפוך את הנפש הבהמית לגמרי לקדושה.

וזהו תוכן של שתי העבודות - הנפת העומר וספירת העומר:

הפירוש הפשוט של 'הנפה' הוא הרמה למעלה (כתרגום 'והניף את העומר' - 'וירים ית עומרא'), ותוכנה הפנימי של הרמה זו הוא העלאת הנפש הבהמית (העומר) לשרשה ומקורה.

ואחר כך באה העבודה של ספירת העומר, 'וספרתם לכם' מלשון ספירות ובהירות, שתוכנה - להמשיך ולהאיר אור עליון זה (שלשם 'העלה' הכהן את העומר) מלמעלה למטה, עד שיורגש האור גם ב'עומר' - היינו בנפש הבהמית, שעל ידי זה נמשך הביטול לה' גם בנפש הבהמית שבאדם.

ובכך נעשה האדם מוכן למתן תורה בשבועות, שאז מקבלים את אור התורה מחדש.

(ע"פ לקו"ת אמור ד"ה וספרתם לכם)

(9- התהפכות מדות הנפש הבהמית בלי נתינת מקום לנפילה למדות רעות -

בכללות, עבודת העומר היא - התהפכות הנפש הבהמית לקדושה. וכדי לפעול זאת יש צורך בשני ענינים: א) הנפת ו'הרמת' העומר, שבכך מתעלים ו'מגיעים' לאור אלוקי עליון מאד; ב) ספירת העומר שענינה להמשיך אור עליון זה למטה, שעל ידי זה מתהפכות המדות של הנפש הבהמית לקדושה.

וביאור הדברים בעבודת האדם לקונו:

ישנה התבוננות בגדולת ה' שתוכנה הוא להעמיק דעת בכך שהקב"ה הוא חיות כל העולמות והנבראים, ומאחר שזהו ענין הקרוב מאד למציאות האדם, יתפעל הלב באהבה לה'.

אולם, כשמתבונן בהפלאות ורוממות ה' כפי שהוא מרומם לבדו ולמעלה לגמרי מגדר הנבראים, הנה אין כלי הלב המוגבל יכול להכיל התבוננות זאת ולהתפעל ממנה. אך, דוקא התבוננות זו היא 'שומרת' את המדות ונותנת בהן תוקף, שלא תחלש אהבתו לה', ובודאי שלא תבטל.

שכן, לכל מדה דקדושה יש מדה דקליפה המנגדת וסותרת לה, ולכן גם אם מתעורר באהבת ה' (ע"י התבוננות כי ה' הוא חי"ך) יכול להיות הפסק, שבמשך הזמן תחלש האהבה. ואילו ע"י התבוננות ברוממות האין סוף, מתקשר האדם לאלקות בדרגה עמוקה יותר בנפשו מבחינת המדות, ולכן היא 'שומרת' את המדות שלא יפול האדם ממדריגתו (כי כנגד התבוננות והתקשרות זו אין מדה בקליפה שעומדת כנגדה).

נמצא, שהעבודה של הנפת וספירת העומר - התהפכות נפש הבהמית לקדושה, בלי נתינת מקום לנפילה למדות רעות - היא ע"י התבוננות ברוממות האין סוף ב"ה.

(ע"פ לקו"ת אמור ד"ה וספרתם לכם. ד"ה והניף. ועוד)

(10- ענין מתן תורה בכל יום ויום -

כשם שענין יציאת מצרים קיים בכל דור ודור (ובכל יום ויום), כך מתן תורה הוא ענין תמידי אצל כל אחד מישראל. כלומר, במתן תורה הקב"ה ירד על הר סיני ונתן לנו את תורתו, ובכך הרי גילה לנו את רצונותיו העצמיים בתרי"ג מצוות התורה - והנה, כמו כן הוא בלימוד התורה (כשנעשה באופן הראוי) בכל זמן ובכל מקום, שבלימוד התורה מתגלה רצונו יתברך למטה בנפש האדם.

שכן, זהו גדרו וענינו של לימוד התורה - לגלות מה הם רצונו וחכמתו של הקב"ה בהלכה זו, ובפשטות, הרי כל התורה כולה נאמר למשה מסיני, ומטרת עסק התורה היא לגלות את האמת, מה נאמר למשה מסיני.

ומזה עולה, שדברי התורה שהאדם אומר ולומד, אין הם דברים משלו, אלא הם דברי הקב"ה (שאמרם למשה בסיני).

וזוהו פירוש הכתוב (ישע'י נא, טז) 'ואשים דברי בפיך', שכאשר האדם לומד תורה מתוך תחושה של ביטול להקב"ה ומתוך ההכרה שאלו הן דברי ה' ממש, הרי זה כאילו הקב"ה משים דברי תורה בפי האדם. וזהו שאמרו רז"ל (עירובין יג, ב) לגבי מחלוקת תנאים ואמוראים 'אלו ואלו דברי אלקים חיים', ששתי הדיעות הן 'דברי אלקים' ממש.

(ע"פ לקו"ת אמור ד"ה וספרתם לכם)

11- כיצד יתכן שבהתורה שמלובשת בדברים גשמיים תתגלה חכמתו ית' ממש - התורה היא חכמתו ית' ממש המיוחדת עמו בתכלית היחוד, רק ש"נסעה וירדה . . ממדריגה למדריגה . . עד שנתלבשה בדברים גשמיים ועיני עולם הזה שהן רוב מצוות התורה ככולם והלכותיהן ובצירופי אותיות גשמיות בדיו על הספר" (תניא פ"ד).

והרי זוהי ירידה גדולה מאד עבורו ית', שיתלבש חכמתו ורצונו ית' בדברים גשמיים ממש, וידוע מאמר הזהר שלא אורחא דמלכא לאשתעי במילי דהדיוטא' (אין זו דרכו של מלך לעסוק בדברים פשוטים), היינו, אין זו מדרכו של הקב"ה (מלך מלכי המלכים) לרדת כל כך למטה להתלבש בדברים גשמיים בהם התורה עוסקת. ולכך, כדי לפעול שחכמתו ורצונו ית' אכן יומשכו ויתגלו בהתורה הגשמית שלמטה, יש צורך בהתעוררות מיוחדת מלמטה, לעורר כביכול אצלו ית' הרצון לירידה עצומה זו.

וזוהו ע"י שהאדם מעורר בעצמו את הרצון והתשוקה לצאת מכל מיצרים וגבולים ולידבק בהקב"ה, שבכך הרי מדה כנגד מדה, מגלה הקב"ה את רצונו ית' בלימוד התורה של האדם למטה, שדבר ה' יתלבש בתורה שלומו.

(ע"פ לקו"ת אמור ד"ה וספרתם לכם)

12- ביאור ענין ה'כפניים' של המלאכים העליונים -

במרכבת יחזקאל כתיב (יחזקאל א, יא) 'ופניהם וכנפיהם פרודות מלמעלה', ולפי פשוטו הכתוב מדבר על המלאכים העליונים שבמרכבה העליונה, וביאורו הוא שפני החיות היו עם כנפיהם פרושות ממעל להם, להיות מכוסות בהם (מצו"ד).

וביאור הענין ע"פ פנימיות העיניים:

'כנפיהם' - כמו שהעופות מעופפים בכנפיהם כלפי מעלה ברוממות, כך על דרך משל המלאכים, שנקראים 'עופות השמים', כמאמר רז"ל: 'ועוף' - זה [מלאך] מיכאל, 'יעופף' - זה [מלאך] גבריאל - הם 'פורחים' למעלה ע"י אהבתם ותשוקתם לה', או ביראתם, שהם שני ה'כפניים' שלהם, ורוצים להיות נכללים במקור חוצבם, וכמשל הפריחה הגשמית בעוף, שפורח אל מקום מחוז חפצו ותשוקתו דוקא. וזהו שנאמר עליהם 'ובשתים [-באהבה ויראה] יעופף'.

וזוהו גם התוכן הפנימי של הכתוב 'אחרי ה' ילכו כאריה ישאג' - "פירוש, כאריה שבמרכבה הנקרא 'פני אריה' שואג 'קדוש' בבחינת התכללות וביטול במציאות בתמידות לא ינוח אפילו רגע" (סידור עם דא"ח ד"ה וספרתם לכם). היינו, שהמלאכים הולכים 'אחרי ה' - פירוש, שעולים כלפי מעלה להיכלל במקורם, מתוך 'שאגה' וצעקה, כאדם שצועק מתוך תשוקה גדולה להשיג דבר שהוא רחוק ומובדל ממנו, כך מלאכים אלו כל חפצם הוא לעלות ולהיכלל במקורם האלקי, ומכירים כיצד מקור זה הוא 'קדוש', מובדל ומרומם מהם, ולכן 'שואגים', כביכול, 'קדוש'.

(ע"פ לקו"ת במדבר ד"ה וספרתם לכם)